

USTAWA

z dnia 25 lutego 1964 r.

o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych.

Art. 1. 1. Absolwenci szkół wyższych podejmują pracę według zasad niniejszej ustawy w uspołecznionych zakładach pracy na okres nie przekraczający trzech lat.

2. Do okresu, o którym mowa w ust. 1, wlicza się okresy odbywanych po ukończeniu studiów wstępnego stażu pracy lub praktyki zawodowej (podyplomowej) przewidzianej w przepisach szczególnych.

3. Zatrudnianie absolwentów szkół wyższych przez uspołecznione zakłady pracy następuje zgodnie z planami zatrudnienia absolwentów. Zasady i tryb ustalania tych planów określi Rada Ministrów.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szkoły wyższe (kierunki i specjalności), których absolwenci podejmują pracę według zasad niniejszej ustawy.

Art. 2. Podjęcie pracy, o której mowa w art. 1, następuje na podstawie umowy o pracę zawartej zgodnie:

- 1) z umową stypendialną, jeżeli absolwent pobierał stypendium fundowane przez zakład pracy, albo
- 2) z umową przedwstępną zawartą przez studenta przed ukończeniem studiów z odpowiednim zakładem pracy objętym planem zatrudnienia absolwentów, albo też
- 3) ze skierowaniem do pracy wydanym po ukończeniu studiów.

Art. 3. 1. Wydanie skierowania do pracy następuje wówczas, gdy absolwent nie zawarł umowy stypendialnej ani umowy przedwstępnej przed ukończeniem studiów.

2. Jeżeli zachodzi konieczność zapewnienia specjalnych warunków odbycia wstępnego stażu pracy lub praktyki zawodowej (podyplomowej), absolwent, przed podjęciem pracy stosownie do przepisu art. 2, może być skierowany na okres stażu lub praktyki do zakładu pracy zapewniającego takie warunki.

3. W skierowaniu do pracy określa się zakład pracy, do którego kieruje się absolwenta, okres pracy na podstawie skierowania zależnie od specjalności oraz podstawowe warunki pracy i płacy.

4. Skierowania do pracy wydają absolwentom pełnomocnicy Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac w oparciu o opinię komisji uczelnianych.

5. Absolwentom nie objętym obowiązkiem podjęcia pracy lub zwolnionym od tego obowiązku pełnomocnicy, o których mowa w ust. 4, wydają odpowiednie zaświadczenia.

Art. 4. 1. Zakład pracy zawiera z absolwentem podejmującym pracę w trybie określonym niniejszą ustawą umowę o pracę na czas określony.

2. Po upływie okresu, na który umowa została zawarta, umowa o pracę na czas określony staje się z mocy prawa umową na czas nie określony. Nie dotyczy to umów zawartych na podstawie skierowań, o których mowa w art. 3 ust. 2.

Art. 5. 1. Zakład pracy ma obowiązek zatrudnić absolwenta na stanowisku odpowiadającym jego kwalifikacjom zgodnie z warunkami określonymi w umowie o pracę.

2. Zakład pracy zatrudniający absolwenta zamieszczonego ma obowiązek zapewnić mu mieszkanie, a do czasu przydziału mieszkania — odpowiednie pomieszczenie zastępcze.

3. Zasady i tryb postępowania w wypadku, gdy zakład pracy nie wypełni obowiązków przewidzianych w ust. 1 i 2, określi Rada Ministrów.

Art. 6. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) zasady i tryb:
  - a) zawierania umów stypendialnych i przedwstępnych oraz kierowania do pracy,
  - b) zwalniania absolwentów od obowiązku podjęcia i wykonywania pracy;
- 2) świadczenia na rzecz absolwenta związane z podjęciem pracy oraz ze zmianą miejsca zamieszkania;
- 3) uprawnienia absolwenta w razie niezawarcia przez zakład pracy umowy o pracę (art. 2).

Art. 7. 1. Absolwent, który uchylił się od wykonywania obowiązku wynikającego z niniejszej ustawy, obowiązany jest zwrócić zakładowi pracy sumę równą otrzymanemu w toku studiów stypendium fundowanemu, a Skarbowi Państwa sumę równą otrzymanemu w toku studiów stypendium państwowemu oraz połowie średniego kosztu wykształcenia absolwenta danego kierunku studiów.

2. Wysokość średniego kosztu wykształcenia absolwentów poszczególnych kierunków studiów określają w drodze rozporządzeń ministrowie, którym podlegają szkoły wyższe, w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. O obowiązku zwrotu należności, o których mowa w ust. 1, orzeka właściwy organ administracji państwowej. Orzeczenie tego organu podlega przymusowemu wykonaniu w trybie egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

4. Absolwent może w terminie miesięcznym od dnia doręczenia orzeczenia (ust. 3) wnieść do sądu powiatowego pozew o ustalenie, że należność nie istnieje w całości lub części. Wniesienie pozwu nie wstrzymuje egzekucji, chyba że sąd orzeknie na wniosek absolwenta zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

Art. 8. 1. Jeżeli absolwent po wydaniu orzeczenia o obowiązku zwrotu należności podejmie pracę w trybie określonym ustawą, organ, który wydał orzeczenie, odroczy na czas wykonywania tej pracy spłatę przypadającej do zwrotu sumy. Odroczenie może być udzielone tylko jeden raz.

2. Po przepracowaniu przez absolwenta wymaganego okresu organ, o którym mowa w ust. 1, umorzy przypadającą do zwrotu sumę.

Art. 9. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia organy właściwe do wydawania orzeczeń o obowiązku zwrotu należności (art. 7 ust. 3), szczegółowe zasady orze-

kania o obowiązku zwrotu oraz odroczenia spłaty i umiarkowania sum przypadających do zwrotu, a także organy powołane do występowania w postępowaniu sądowym (art. 7 ust. 4).

Art. 10. 1. Kto przyjmuje do pracy lub zatrudnia absolwenta niezgodnie z przepisami niniejszej ustawy albo nie dopełnia obowiązku zatrudnienia absolwenta, podlega karze grzywny od 2.000 zł do 4.500 zł.

2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

3. Grzywna wymierzona w trybie określonym w ust. 2 nie zwalnia ukaranego od odpowiedzialności służbowej.

Art. 11. 1. Ustawa dotyczy absolwentów szkół wyższych, którzy uzyskają dyplom stwierdzający ukończenie szkoły wyższej po dniu 30 czerwca 1964 r.

2. Przepisy ustawy stosuje się również do studentów ostatniego roku studiów, którzy po dniu wejścia w życie

ustawy bez usprawiedliwionej przyczyny nie przystąpią do egzaminów magisterskich (dyplomowych) lub nie przedłożą pracy magisterskiej (dyplomowej) w terminach ustalonych przez władze szkoły wyższej zgodnie z regulaminem studiów.

3. Jeżeli uzyskanie dyplomu nie jest uzależnione od złożenia pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego, przepisy ustawy stosuje się do studentów, którzy po dniu wejścia w życie ustawy uzyskają zaliczenie ostatniego roku studiów, lecz nie złożą bez usprawiedliwionej przyczyny w obowiązujących terminach egzaminów wymaganych do otrzymania dyplomu.

Art. 12. Przepisów ustawy nie stosuje się do absolwentów studiów dla pracujących oraz do cudzoziemców.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*